

ΙΝΓΚΑΡ
ΓΙΟΝΣΡΟΥΝΤ

ΚΑΛΥΨΩ

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Η ΤΡΙΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΜΠΑΪΕΡ

ΒΙΒΛΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

ΚΑΛΥΨΩ

ΙΝΓΚΑΡ ΓΙΟΝΣΡΟΥΝΤ

Καλυψώ

αστυνομικό μυθιστόρημα

*Μετάφραση από τα νορβηγικά
Κρυστάλλη Γλυνιαδάκη*

Η ΤΡΙΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΜΠΑΪΕΡ

ΒΙΒΛΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως άνευ γραπτής αδείας του εκδότη η κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

This translation has been published with the financial support of NORLA.

Εκδόσεις Πατάκη – Ξένη λογοτεχνία
Σύγχρονη ξένη λογοτεχνία – 429
Ίνγκαρ Γιόνσρουτ, *Καλυψώ*
Τίτλος πρωτοτύπου: *Kalypso*
Μετάφραση: Κρυστάλλη Γλυνιαδάκη
Υπεύθυνος έκδοσης: Κώστας Γιαννόπουλος
Επιμέλεια - Διόρθωση: Μάριος Παρθένης-Γαρδίκης
Σελιδοποίηση: Κωνσταντίνος Καπένης
Φιλμ, μοντάζ: Μαρία Ποινιού-Ρένεση
Copyright© Ingar Johnsrud, 2016
Copyright© για την ελληνική γλώσσα, Σ. Πατάκης Α.Ε.Ε.Δ.Ε.
(Εκδόσεις Πατάκη), 2015
Πρώτη έκδοση στην ελληνική γλώσσα από τις Εκδόσεις Πατάκη,
Αθήνα, Σεπτέμβριος 2018
Κ.Ε.Τ. Α043 Κ.Ε.Π. 485/18
ISBN 978-960-16-7570-1

ΠΑΝΑΓΗ ΤΣΑΛΔΑΡΗ (ΠΡΩΗΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ) 38, 104 37 ΑΘΗΝΑ,
ΤΗΛ.: 210.36.50.000, 801.100.2665, 210.52.05.600, ΦΑΞ: 210.36.50.069
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ 16, 106 78 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210.38.31.078
ΥΠΟΚ/ΜΑ: ΚΟΡΥΤΣΑΣ (ΤΕΡΜΑ ΠΟΝΤΟΥ – ΠΕΡΙΟΧΗ Β' ΚΤΕΟ), 57009 ΚΑΛΟΧΩΡΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ,
ΤΗΛ.: 2310.70.63.54, 2310.70.67.15, 2310.75.51.75, ΦΑΞ: 2310.70.63.55
Web site: <http://www.patakis.gr> • e-mail: info@patakis.gr, sales@patakis.gr

Κάθε φορά που ανακάλυπταν κάποια νέα θεραπεία ή κάποιο εμβόλιο, εμείς ξανατρέχαμε πίσω στο εργαστήριο να βρούμε τρόπους να ακυρώσουμε το επίτευγμά τους.

Κεν Άλιμπεκ, πρώην υποδιευθυντής του Μπιοπρεπαράτ, του μυστικού προγράμματος βιολογικών όπλων της Σοβιετικής Ένωσης, στο βιβλίο *Biohazard* (εκδόσεις Dell, 1999)

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

Όσλο, 8 χρόνια πριν

Κάθε καλοκαίρι τα ίδια. Για λίγες μέρες, μια τροπική ζέστη απλώνεται πάνω από τη χώρα και κάνει την ατμόσφαιρα να τρέμει. Η ασφαλτος ιδρώνει πετρέλαια, το τραμ μυρίζει ανθρώπινα σώματα κι οι Νορβηγοί ξεχνούν πού ζουν και καταριούνται τη ζέστη.

Κι ύστερα έρχεται ο χειμώνας, να ισορροπήσει τον λογαριασμό.

Όταν ο Φρέντρικ Μπάιερ σήκωσε το χέρι του να χτυπήσει την πόρτα, έκανε πια τόσο κρύο που το δερμάτινο μπουφάν του έτριξε παραπονιάρικα.

Πίσω από τα παράθυρα του κίτρινου σπιτιού στο Γκάλγκεμπαρ –μια ξύλινη κατασκευή από όταν ακόμα η πόλη ονομαζόταν Κριστιάνια και τα νερά των υπονόμων έτρεχαν στους δρόμους– κρέμονταν φαρδιές, κλειστές κουρτίνες, να κρατούν έξω τα περίεργα βλέμματα. Από την καμινάδα όμως έβγαινε καπνός. Οι κραυγές είχαν σταματήσει εδώ και μισή περίπου ώρα, εξήγησαν οι γείτονες.

Ο αστυνόμος Φρέντρικ Μπάιερ γύρισε κι έριξε μια ματιά πάνω από τον ώμο του. Πίσω του στεκόταν ο συνάδελφος του, Αντρέας Φιγκουέρας. Τα γυαλιά του Φρέντρικ είχαν κοκαλώσει πάνω στη μύτη του και οι παγωμένες στα-

γόνες στο μουστάκι του έλιωσαν όταν έγλειψε τα χείλη του. Το σπίτι, που ανήκε στη δημοτική Υπηρεσία Οικογενειακής Προστασίας, κατοικούνταν από μια Ρωσίδα και τον γιο της. Ο άνδρας από τον οποίον προσπαθούσαν να ξεφύγουν μάνα και γιος ήταν ο πατέρας του αγοριού. Ένας φαρμακοποιός ονόματι Πέντερ Ράσμουσεν.

Όχι ακριβώς όνομα που ενέπνεε εμπιστοσύνη*.

Το πιτσιρίκι που άνοιξε την πόρτα δεν έμοιαζε να πηγαίνει ακόμα σχολείο, αλλά ο Φρέντρικ ήξερε ότι ήταν οκτώ χρονών. Σαν σήκωσε το βλέμμα του απ' το παιδί προς τον σκοτεινό διάδρομο ξοπίσω, ένα κύμα ζεστού αέρα τον χτύπησε στο πρόσωπο.

Ο Αντρέας, από πίσω του, ίσα που πρόλαβε να δει τη σιλουέτα που στεκόταν στη χαμηλή κάσα της πόρτας του παιδικού υπνοδωματίου. Είδε όμως το περίστροφο που κρατούσε στο χέρι ο άνδρας και κατάλαβε ότι οι σκούρες κηλίδες πάνω στο πουκάμισό του ήταν αίμα. Κι ότι οι ατμοί που αναδίδονταν τριγύρω του έβγαιναν από το ντους, που έτρεχε με δύναμη στο μπάνιο. Όμως ο Φρέντρικ δεν πρόλαβε να δει τίποτα. Τα γυαλιά του είχαν θολώσει από την υγρασία και, πάνω που πήγε να φέρει το χέρι του στο πρόσωπο, ένιωσε κάποιον να τον αρπάζει με δύναμη από το πέτο και να τον τραβάει μες στο σπίτι. Το χέρι του Αντρέας, που πριν λίγες στιγμές ακουμπούσε στον ώμο του, χάθηκε. Ένα δυνατό χτύπημα από τη λαβή ενός όπλου τον γονάτισε.

Άκουσε μια πόρτα να κλείνει με δύναμη, τους φοβισμένους λυγμούς ενός αγοριού κι ύστερα τα πάντα έσβησαν.

---

* Ένας άλλος Πέντερ Ράσμουσεν (ο Terry Peder Rasmussen), γνωστός και ως «Χαμαιλέων», ήταν ένας από τους πιο διαβόητους εγκληματίες των ΗΠΑ, πιθανόν υπεύθυνος για πολλαπλούς φόνους γυναικών και παιδιών τις δεκαετίες του '80 και '90. Εγκλήματα συνεχίζουν να αποδεικνύονται δικά του ακόμα και σήμερα, χρόνια μετά τον θάνατό του το 2010.

Υγρασία: μια υγρή μεμβράνη. Απλωνόταν στο κεφάλι του, κατά μήκος του σβέρκου του, από το σημείο όπου τον έσφιγγε ο γιακάς της στολής μέχρι κάτω, στην πλάτη ολάκερη. Ένωσε τα πόδια του να μουλιάζουν μέσα στις χειμωνιάτικες, επενδυμένες μπότες. Μ' έναν αδύναμο λυγμό προσπάθησε να πάρει ανάσα, αλλά το στόμα του γέμισε με το σκούρο πανί που του είχαν φορέσει πάνω στο κεφάλι. Τον έπιασε κρίση κλειστοφοβίας. Προσπάθησε να κλοτσήσει, μα τα πόδια του ήταν δεμένα μεταξύ τους. Τα χέρια του το ίδιο, δεμένα πισώπλατα με αυτοκόλλητη ταινία. Το σκληρό πέλος του χαλιού τού γαργαλούσε τα δάχτυλα. Πρώτα προσπάθησε να τεντωθεί κι ύστερα λύγισε πανικόβλητος το κορμί του, κυρτώνοντας την πλάτη – εκεί σχεδόν λιποθύμησε από τους πόνους, αλλά κατάφερε να μη χάσει τις αισθήσεις του. Αγνόησε τις πύρινες αστραπές που περνούσαν μπρος στα μάτια του, άρχισε να μετράει, να μετράει αργά, κράτησε την ανάσα του, ανέπνευσε, κράτησε την ανάσα του, εξέπνευσε. Περίμενε.

Η λαβή του όπλου πρέπει να τον είχε βρει ακριβώς στη φύτρα των μαλλιών, γιατί από εκεί άπλωνε ο ίλιγγος τα πλοκάμια του. Τώρα που είχε σταματήσει να κινείται, ο πόνος έγινε πιο έντονος, μα ύστερα χαλάρωσε τη μέγκενη γύρω από το κρανίο του. Τα πνευμόνια του γέμισαν αέρα, ο Φρέντρικ ανέκτησε τον έλεγχο της αναπνοής του, του κορμιού του, του μυαλού του. Οι σφυγμοί του έπεσαν.

Αφουγκράστηκε τριγύρω: ένα αρρωστημένο, χαρωπό μουρμούρισμα και ο ήχος του ντους – νερό να πέφτει σε εμαγέ μέταλλο. Αναγνώρισε τον σκοπό: ήταν από την τηλεοπτική σειρά κινουμένων σχεδίων Ποπάυ. «*I'm Popeye the Sailor Man, I'm Popeye the Sailor Man. Χμ μμ μμμ μμμ μμμ. I'm Popeye the Sailor Man. Τουτ τουτ!*».

Κατάλαβε ότι βρισκόταν στο βάθος του διαδρόμου του σπιτιού κι ότι ο άνδρας που του είχε επιτεθεί κάτι χαρχά-

λευε στο μπάνιο δίπλα του. Ένωσε κάτι κολλώδες πάνω στους καρπούς του και κοκάλωσε: μήπως τον είχε κόψει με μαχαίρι; Ύστερα κατάλαβε: έτσι όπως χτυπιόταν σαν τρελός προ ολίγου, η αυτοκόλλητη ταινία είχε λασκάρει και η υγρασία κι οι ατμοί είχαν λιώσει κάπως την κόλλα, μαλακώνοντάς την. Προσεκτικά, άρχισε να τρίβει τον έναν του καρπό πάνω στον άλλο.

«Μπαμπά; Νομίζω πως έρχονται».

Η απαλή φωνή ακούστηκε από την άλλη άκρη του διαδρόμου. Το αγόρι πρέπει να στεκόταν δίπλα στην εξώπορτα.

«Τουτ τουτ!» μούγκρισε ο άνδρας. «Τσακίσου κι έλα εδώ».

Ο Φρέντρικ αισθάνθηκε ένα χοροπηδητό πάνω στο πάτωμα κι ένωσε να τον σηκώνουν σε καθιστή θέση. Ο άνδρας στάθηκε από πάνω του μ' ανοιχτά τα πόδια και τράβηξε τη μαξιλαροθήκη από το κεφάλι του. Ο αστυνομικός προσπάθησε να εστιάσει το βλέμμα του πέρα από τις αιμάτινες κηλίδες που λέρωναν τους φακούς των γυαλιών του.

Ο Χριστός κι η Παναγία.

Ο φαρμακοποιός Πέντερ Ράσμουσεν ήταν μεγαλύτερός του σε ηλικία και δυνατός σαν ατσάλι. Είχε μυς που φούσκωναν από τον σβέρκο ως την πλάτη του. Είχε βγάλει το πουκάμισό του και το στέρνο του ήταν λεκιασμένο από αίματα. Καθόταν ανακούρκουδα πάνω από τον Φρέντρικ, με τα κοκαλωμένα απ' το τζελ μαλλιά του να πέφτουν μπροστά στα αλλήθωρα μάτια του. Από το πάνω ούλο του έτρεχε ένα ρυάκι αίμα, ανάμεσα στον κοπτήρα και τον κυνόδο-ντα: θα πρέπει να είχε δαγκώσει κάτι με μανία κι οι ρίζες των δοντιών του να είχαν σπάσει. Με το ένα χέρι κρατούσε τον Φρέντρικ από τον γιακά, κάνοντάς τον να πνίγεται. Στο άλλο κρατούσε ένα περιστροφο.

Ο Φρέντρικ είχε γυρισμένη την πλάτη προς την εξώπορτα, μα καταλάβαινε ότι υπήρχε κίνηση πίσω από τις κουρ-

τίνες, γιατί το βλέμμα του Ράσμουσεν χοροπηδούσε προς τα εκεί συνεχώς.

«Θα του την ανάψω, του παλιοπούστη!» φώναξε ο Ράσμουσεν. «Τολμήστε ν' αγγίξετε την πόρτα, και του 'χω τινάξει τα μυαλά στον αέρα!»

Το στόμα του ήταν πάνω στο μέτωπο του Φρέντρικ. Ο άνδρας μύριζε ιδρώτα, βαριά ανάσα και μέντα. Τα μάτια τους συναντήθηκαν για πρώτη φορά. Στο γυμνό βλέμμα του Ράσμουσεν, ο Φρέντρικ προσπάθησε ν' αναγνωρίσει τον διανοούμενο καθηγητή που έλεγαν πως ήταν. Δεν βρήκε ίχνος του. Μόνο τρέλα.

Η άκρη της γλώσσας του Ράσμουσεν γλίστρησε πάνω στο ρυάκι του αίματος και ο κυνόδοντας βάφτηκε ροζ. Πλατάγισε τη γλώσσα στη γεύση του αίματος κι ύστερα σφύριξε αγριεμένος στον Φρέντρικ: «Το εννοώ. Θα σε κάνω κομματάκια, παλιοπούστη, αν τα μουνιά εκεί έξω δεν υποχωρήσουν».

«Μπαμπά... τα χέρια του...»

«Πέντερ Ράσμουσεν!» ακούστηκε μια φωνή απ' έξω. «Πέντερ Ράσμουσεν!»

Ένας στιγμιαίος δισταγμός. Ή τώρα ή ποτέ. Ποιος ξέρει τι θα έκανε ο τρελός αν καταλάβαινε ότι ο Φρέντρικ είχε ελευθερώσει τα χέρια του. Με όλη του τη δύναμη, ο αστυνομικός τινάχτηκε και ρίχτηκε αμέσως στο χέρι που κρατούσε τ' όπλο. Βρήκε τον Ράσμουσεν στον καρπό, το όπλο πετάχτηκε στον τοίχο, ο Φρέντρικ άρπαξε το κάθαρο από το κεφάλι και το τράβηξε προς το μέρος του.

«Τώρα!» ούρλιαξε. «Μπείτε! Τον αφόπλισα!»

Το κούτελο του άνδρα βρήκε με δύναμη πάνω στη μύτη του Φρέντρικ. Φλέβες έσπασαν, αλλά ο αστυνομικός κρατούσε γερά· άρπαξε με τα δόντια του ένα κομμάτι δέρμα, άρχισε να γρονθοκοπάει τ' αυτιά του άνδρα, άρπαξε το λαρύγγι του, το δάγκωσε. Αίματα παντού.

Ο γδούπος από τον πολιορκητικό κριό που συμπαράλιασε την πόρτα ακούστηκε λες από μακριά. Μα η φωνή, η λεπτή, φοβισμένη φωνή του αγοριού, ακούστηκε δίπλα του.

«Σταματήστε. Αλλιώς πυροβολώ».

Η ριπή δεν ήρθε απ' έξω. Ήρθε απ' το στομάχι. Η λαβή του Φρέντρικ γύρω από τον σβέρκο του Πέντερ Ράσμουσεν χαλάρωσε. Το στόμα του άνοιξε. Γύρισε το κεφάλι στο πλάι κι έφτυσε αίμα. Το θηριό που καθόταν από πάνω του τον κοίταξε σαστισμένο.

Το παιδί στεκόταν μεταξύ της εισόδου και των δύο ανδρών, με τα πόδια ενωμένα και τα χέρια τεντωμένα εμπρός. Ανάμεσα στις μικρές, λευκές γροθιές του, κρατούσε το περιστροφο. Στο άνοιγμα της πόρτας στέκονταν τρεις αστυνομικοί των Ειδικών Δυνάμεων ντυμένοι στα μαύρα, με κουκούλες, με τα όπλα τους σε θέση βολής. Μαζί κι ο Αντρέας, με το μπουφάν του να φουσκώνει πάνω απ' το αλεξίσφαιρο γιλέκο του.

«Εντάξει, σταματάμε» είπε ο ένας αστυνομικός. Νηφάλια. Απίστευτα νηφάλια.

«Υποχωρούμε, μικρέ. Μην πυροβολείς. Ήρεμα. Δεν θα σε πειράξουμε».

Είχαν μπουκάρει μέσα με τέτοια δύναμη και τώρα υποχωρούσαν τόσο ήσυχα, τόσο προσεκτικά, σχεδόν διακριτικά.

«Πυροβόλησε, διάολε! Τράβα τη σκανδάλη!»

Το θηριό ούρλιαξε. Μια κραυγή τρέλας, όλο σάλια και χολή.

«Όχι... μπαμπά...»

«Τράβα τη, λέμε!»

Τώρα

Το φθινόπωρο έφερε βροχές, οι βροχές έφεραν αέρηδες κι οι αέρηδες φέρανε φύλλα.

Μα αυτός εκεί. Κακομοίρης και μισότρελος, έσερνε τα πόδια του ανάμεσα στους τάφους κι έχωνε εδώ κι εκεί τα κοντόχοντρα δόντια της τσουγκράνας του στα καφέ λείψανα του φθινοπώρου. Ύστερα άρπαζε τα φύλλα με τα χέρια του και τα 'χωνε μες στην πλαστική σακούλα που τραβολογούσε ξοπίσω του.

«Τι κατάντια» μουρμούρισε ο Μίκαελ Μορένιους, κοιτάζοντάς τον. Η χρυσαφιά γόπα του χτύπησε στο οδόστρωμα, τινάζοντας γύρω της σπίθες. Ο Μίκαελ την πάτησε να σβήσει και αναθεμάτισε τα δερμάτινα παπούτσια του, που είχαν βραχεί από την υγρασία.

Από το πάρκινγκ πίσω του, ακούστηκαν μικρά, βαριά βήματα κι ένας έντονος, επαναλαμβανόμενος βήχας. Ο Μίκαελ γύρισε προς τα εκεί κι είδε έναν ηλικιωμένο μα κοτσονάτο άνδρα να στηρίζεται στην οροφή ενός παλιού μπλε Φιάτ, φτύνοντας φλέματα σ' ένα μαντίλι. Ο Μίκαελ περίμενε να πάφουν οι σπασμοί κι ύστερα τον πλησίασε. Τέντωσε το χέρι να τον χαιρετίσει.

Ο άνδρας πρώτα τον κοίταξε. Ύστερα έσφιξε την κρύα, άνευρη παλάμη. Πήγαν και κάθισαν μέσα σε μια κατάλευκη Μπε Εμ Βε.

«Τσορτ!*

» έβρισε ο γηραιότερος άνδρας στα ρώσικα, φέρνοντας το μαντίλι του στη μύτη και προσπαθώντας μάταια να βρει το κουμπί του παραθύρου. «Βρομοκοπάει εδώ μέσα» είπε στα νορβηγικά με έντονη ρωσική προφορά.

* Διάολε! (чёрт!)

«Καπνίζω μες στο αμάξι» είπε ο Μίκαελ.

«Δεν είναι αυτό».

«Τότε είναι τα γατιά».

Ο Μίκαελ γύρισε κατά μία θέση το κλειδί στη μηχανή. Το παράθυρο του οδηγού υπάκουσε και κατέβηκε. Ο ίδιος είχε σχεδόν χάσει την όσφρησή του όταν οι γιατροί τού είχαν κόψει το χέρι. Κανείς δεν μπορούσε να εξηγήσει πώς συνδέοταν το ένα με τ' άλλο.

Ο Ρώσος άνοιξε ελάχιστα το παράθυρό του.

«Μια γάτα είχε κάνει φωλιά στη μηχανή. Τα μικρά της κάηκαν ζωντανά κάτω από το καπό» εξήγησε ο Μίκαελ.

Το φως της καμπίνας έσβησε και μόνο τότε έβγαλε ο Ρώσος τον φάκελο από την εσωτερική τσέπη του μπουφάν του. «Ορίστε» είπε. «Η απόδειξη ότι λέω την αλήθεια».

«Η απόδειξη» επανέλαβε ο Μίκαελ παίρνοντας τον φάκελο στα χέρια του.

Με την τεχνητή χούφτα του χάιδεψε αδέξια τις άκρες του φακέλου. Το αντικείμενο που περιείχε ο φάκελος γλίστρησε έξω. Ήταν βαρύ. Ο Μίκαελ έτριψε με τις άκρες των δαχτύλων του τα ρουμπίνια. Χτύπησε με το νύχι του το χρυσό πλαίσιο. *Η καρδιά της πάπιας. Le Cœur de Canard.*

Κάθισαν για λίγο αμίλητοι, χαζεύοντας τα σύννεφα που περνούσαν στον ορίζοντα: ο άοκνος αγώνας του μοναχικού ανθρώπου απέναντι στο φθινόπωρο. Με μια κίνηση κι ένα νεύμα, ο Μίκαελ έδωσε στον Ρώσο ένα κινητό τηλέφωνο.

«Περιμένει τηλεφώνημα».

Ο γηραιός αξιωματικός άνοιξε την πόρτα και κατέβηκε απ' το αμάξι. Ενόσω εκείνος μιλούσε στο κινητό, ο Μίκαελ φόρεσε το κόσμημα. Κάθισε ίσια στο κάθισμα, να αισθανθεί το βάρος του, το κρύο μέταλλο και τους πολύτιμους λίθους πάνω στο δέρμα του. Τη χρυσή αλυσίδα που βρήκε τη θέση της ανάμεσα στις κλείδες του. Επιτέλους.

Ο Ρώσος έβηξε με δύναμη σαν ξανακάθισε στ' αμάξι.
«Δεν θ' αργήσει, λοιπόν;»

Ο Μίκαελ κούνησε το κεφάλι του. «Αν όλα όσα λες είναι αλήθεια... Τότε έχεις σώσει πολλές ζωές». Η φωνή του ήταν σταθερή, επαγγελματική. «Κι εμείς γνωρίζουμε πώς να δείχνουμε την ευγνωμοσύνη μας, να ξέρεις».

Η Μπε Εμ Βε έβαλε μπρος κι ο άνδρας που τριγυρούσε με τη σακούλα ανάμεσα στους τάφους σταμάτησε να τσουγκρανίζει. Σήκωσε τη σακούλα και την αναποδογύρισε, αδειάζοντας τα φύλλα στο χώμα. Έχωσε το χέρι μέσα και άρπαξε σφιχτά ένα αντικείμενο. Έναν παγοκόφτη. Οι σταγόνες της βροχής στραφτάλισαν πάνω στο ατσάλι. Προχώρησε προς το μπλε Φιάτ και, ενόσω ξεκλείδωνε την πόρτα, επαναλάμβανε στο μυαλό του τον αριθμό πινακίδας του άλλου αυτοκινήτου.

3

– Αγχολυτικά – Ανησυχητικό – Καθησυχαστικό – Πνευμονική λειτουργία – Κατάσταση Ασθενούς

Νοσοκομείο Ρικσχοσπιτάλ.

Οι λέξεις σαν να 'ταν γραμμένες στο τζάμι, στην υγρασία του παραθύρου. Ύστερα, οι σταγόνες που σχημάτιζαν γλιστρούσαν κι έσμιγαν. Και, πίσω από τις λέξεις, οι γυμνές κορυφές των δέντρων, χαραγμένες πάνω στον μολυβί οκτωβριανό ουρανό του Όσλο. Ο αστυνόμος Φρέντρικ Μπάριερ γύρισε απρόθυμα το κεφάλι του προς τη μεριά της γιατρού κι ο αυτοκόλλητος επίδεσμος που συγκρατούσε τη γάζα στο πίσω μέρος του κεφαλιού του τεντώθηκε ενοχλητικά.

«Οι αιματολογικές σας εξετάσεις δείχνουν κατάχρηση

αγχολυτικών και μεγάλη ποσότητα αναλγητικών φαρμάκων. Και αλκοόλ. Πολύ αλκοόλ».

Η γιατρός στεκόταν πλάι στο κρεβάτι του, με τα ορθογώνια γυαλιά της στην κορυφή του κεφαλιού. Έξυνη την πλατιά ράχη της μύτης της με το κατακόκκινο νύχι της, συνεχίζοντας να διαβάξει την καρτέλα του ασθενούς και χωρίς να τον κοιτάζει.

«Κοιτάξτε, το σημαντικό τώρα, για εσάς, για όποιον σάς φροντίζει...» Η γιατρός δίστασε κοιτάζοντας τις δύο γυναίκες που κάθονταν στις ψιλόλιγνες καρέκλες στο δωμάτιο του ασθενούς «... και για την οικογένειά σας, είναι να εξακριβώσετε πώς προέκυψε όλη αυτή η κατάσταση. Και να πάρετε τα μέτρα σας ώστε να μην ξανασυμβεί κάτι τέτοιο».

Έξυσε τη μύτη της μέχρι που εκείνη άσπρισε.

«Ορίστε κάποιο πληροφοριακό υλικό. Για τις αυτοκτονίες και την κατάθλιψη». Και, μ' αυτό, άφησε κάτι φυλλάδια στο κομοδίνο, κάτω από τα γυαλιά του Φρέντρικ, κι έφυγε.

Κάποτε, ο Φρέντρικ Μπάιερ είχε ακούσει ότι οι ασθενείς του νοσοκομείου Ρισχοσπιτάλ μπορούσαν να διαλέξουν τους πίνακες που κοσμούσαν τους τοίχους των δωματίων τους. Αναρωτήθηκε ποιος είχε το δωμάτιο πριν από εκείνον, ποιος είχε διαλέξει αυτούς τους δύο χαμογελαστούς παλιότσους που ισορροπούσαν σε τεντωμένο σχοινί πάνω από έναν αυτοκινητόδρομο. Κάποιος σε χειρότερη κατάσταση από εκείνον, προφανώς. Πήγε να κάνει κάποιο σχετικό αστείο, αλλά οι λέξεις δεν ακούστηκαν πειστικές.

Η γυναίκα που καθόταν κάτω από την εν λόγω μουτζούρα διόλου δεν χαμογέλασε. Ήταν η Μπεττίνα, η σύντροφός του, που έμεινε να τον κοιτάζει ανέκφραστη. Τράβηξε τη ζακέτα της πιο σφιχτά στους ώμους, λες και κρύωνε, κι έστριψε μια κλωστή απ' το μανίκι της ανάμεσα στα δάχτυλα. Τα σκούρα της μαλλιά γλίστρησαν μπροστά στο πρόσωπό της.

Πρώτη μίλησε η άλλη γυναίκα. Η Άλις, η πρώην σύζυγός

του. Το ασθενοφόρο τον είχε μαζέψει έξω από το διαμέρισμά της. Εκεί βρισκόταν, φαρδύς πλατύς, καταμεσής της Στουлмаκεργκάτα στην Γκρόνερλέκκα, τίγκα στα φάρμακα και στο αλκοόλ. Μπροστά στο σπίτι της Άλις και του νέου της συζύγου, του Έρικ.

«Τι συνέβη, Φρέντρικ; Ο Αντρέας λέει ότι ήσουν μια χαρά όταν χωρίσατε. Μήπως είναι...» Ο τόνος της φωνής της μαλάκωσε. «Μήπως είναι πάλι ο Φοικ;»

Ο Φρέντρικ κι η Άλις είχαν δύο παιδιά, τον Γιάκομπ και τη Σοφία, που ήταν έφηβοι κι οι δύο τώρα. Κάποτε όμως είχαν τρία. Ο πόνος από τον χαμό του μικρού Φοικ, σε πυρκαγιά, ήταν αβυσσαλέος. Προφανώς. Έλα όμως που είχαν περάσει τόσα χρόνια έκτοτε· δεκατρία ολόκληρα χρόνια. Ο Φρέντρικ είχε πάψει να ξυπνά με την καρδιά παγωμένη και να περιμένει καθημερινά σιγά σιγά να ξεπαγώσει. Κούνησε το κεφάλι του αρνητικά, προς απάντησή της, κι ο αυτοκόλλητος επίδεσμος του τράβηξε τα μαλλιά.

Τι είχε συμβεί, άραγε, εκείνο το βράδυ, δύο εικοσιτετράωρα πιο πριν; Δεν μπορούσε να θυμηθεί. Κάτι θυμόταν δηλαδή: μόλις είχαν ολοκληρώσει με τον Αντρέας μια υπόθεση κακοποίησης ανηλίκου – μια ακόμα υπόθεση, σε μία μακρά λίστα υποθέσεων ενδοοικογενειακής βίας στο Τμήμα Σεξουαλικών Εγκλημάτων και Εγκλημάτων Βίας της Αστυνομίας του Όσλο. Και, για μια ακόμα φορά, είχε φύγει από τα Κεντρικά με μια μαύρη τρύπα καταμεσής στα στήθια. Βγήκαν να φάνε μια μπουκιά, να πιούν και καμιά μπύρα· κι όντως έφαγαν, ήπιαν, κι ύστερα... Ύστερα τα πάντα ήταν συγκεχυμένα. Ένα πανδαιμόνιο από φωνές, σειρήνες, απτή κούραση κι οργή. Πανδαιμόνιο. Δεν διέκρινε ούτε λέξεις, ούτε φωνές, ούτε συναισθήματα. Όχι τουλάχιστον πριν εκείνα αρχίσουν να διαγράφονται πάνω στο τζάμι του παραθύρου του νοσοκομείου, όταν κατάφερε να ξυπνήσει.

«Τι είπες στα παιδιά;»

Η Άλις έσφιξε την αλογοουρά της. Ο Φρέντρικ σκέφτηκε ξαφνικά πόσο διαφορετικές ήταν οι δύο γυναίκες, η Άλις κι η Μπεττίνα. Η Μπεττίνα ήταν αδύνατη και καστανή. Ενώ η πρώτην γυναίκα του ήταν πιο πλούσια σε καμπύλες και φωτεινή σε όψη και ιδιοσυγκρασία. Η Μπεττίνα είχε μια λάμψη στα μικρά, γοητευτικά της μάτια, που του ξυπνούσε πάντα την επιθυμία. Η Άλις ήταν πιο... εξευγενισμένη.

«Τίποτα» είπε η Άλις. «Θα πάρω τηλέφωνο τη Σοφία αργότερα. Κι ο Γιάκομπ... ο Γιάκομπ λείπει, είχε συναυλία το Σαββατοκύριακο. Νομίζω πως η Μπεττίνα...»

Ακούστηκε ο ήχος δέρματος πάνω σε δέρμα. Η Μπεττίνα έτριβε αμήχανα τις παλάμες της. Όταν η Σοφία μετακόμισε στο Μπέργκεν για να σπουδάσει, ο Γιάκομπ –δεκάξι χρονών τότε– αποφάσισε να έρθει να μείνει με την Μπεττίνα και τον Φρέντρικ, στο σπίτι του πατέρα του.

«Όχι» είπε η Μπεττίνα κοφτά. «Του Γιάκομπ θα του μιλήσεις εσύ» είπε στην Άλις. Σηκώθηκε όρθια. «Αυτό που δεν καταλαβαίνω, Φρέντρικ» είπε απότομα, «είναι γιατί στο διάλογο πήγες και σωριάστηκες μπροστά από το δικό της σπίτι».

Άνοιξε τα χέρια της σαν σε απόγνωση, χωρίς να σταματήσει να τον καρφώνει με τα μάτια της. «Λες κι είσαι Ινδιάνος, λίγο πριν τα τινάξεις, να πούμε!»

«Γιατί; Θα προτιμούσες να πέθαινα έξω απ' το δικό μας σπίτι;» ρώτησε ο Φρέντρικ.

«Εσύ τι λες;»

Παρ' όλη τη βροχή, ένα λεπτό στρώμα χιονιού παρέμενε απλωμένο πάνω στα χωράφια στη χερσόνησο του Μπύ-

γκντοί. Από το παράθυρο του αυτοκινήτου, η Καφά Ιχμπάλ χάζευε το λευκό αυτό στρώμα που ολοένα κι έλιωνε, αφήνοντας πίσω του λάσπη, που θα χανόταν κι αυτή με τη σειρά της πριν πέσει η νύχτα.

Η αστυνομική ερευνήτρια δεν βιαζόταν. Περνώντας μπροστά από τα Βασιλικά Κτήματα, έριξε μια ματιά προς τον φρουρό που τουρτούριζε από το κρύο κι ύστερα γύρισε να κοιτάξει την πρόσοψη του Λαογραφικού Μουσείου, αυτής της ιδιόρρυθμης συλλογής παλαιών σπιτιών, αγροτόσπιτων και αστικών οικοδομικών τετραγώνων που, ξεθεμελιωμένα από την αρχική τους θέση, είχαν μεταφερθεί ως εδώ. Είχε επισκεφθεί το μουσείο όταν ήταν ακόμα σχολιαρόπαιδο και να που της ξαναήρθε τώρα στο μυαλό η σκέψη που είχε κάνει τότε: πόσο λευκή ήταν κάποτε αυτή η χώρα! Το χιόνι της, οι άνθρωποί της, ακόμα και το φαγητό που έτρωγαν, οι πατάτες, οι σάλτσες, το αλεύρι, τα ψάρια. Πότε με το καλό θ' άρχιζαν να μεταφέρουν στο Λαογραφικό Μουσείο κεμπapτζίδικα; Τζαμιά; Τουρκικά μπακάλικα;

Η απόσταση από το κέντρο έως το Μπύγκντοί ήταν τόσο σύντομη, που το αμάξι μόλις είχε αρχίσει να ζεσταίνεται όταν το αστικό τοπίο έδωσε τη θέση του σε αγροικίες και επαρχιακούς δρόμους. Εδώ κατοικούσαν μερικοί από τους πλουσιότερους πολίτες αυτής της χώρας, αποτυπώνοντας την ευδαιμονία τους στην αρχιτεκτονική των σπιτιών τους: από τυρολέζικες βίλες μέχρι μοντερνιστικές, φονξιοναλιστικές κατοικίες· μπροστά σου ξεδιπλωνόταν μια ακραία εκδοχή του μύθου του «πλούσιου κι ηλιόλουστου νορβηγικού Νότου», μια παθολογική επίδειξη αριστοκρατικής καταγωγής ή πεταμένων πετροδολαρίων, από ανθρώπους απίστευτα κυνικούς και κωλόφαρδους. Μια κοινότητα σε χρώματα παστέλ, με υποσιτισμένους σκύλους και υπερμεγέθη αμάξια.

Σ' ένα δρομάκι κάπου στην κορυφογραμμή της ανατολικής πλευράς, ανάμεσα στις βίλες, ήταν σταματημένο ένα

περιπολικό. Η Καφά πάρακαρε ακριβώς από πίσω του. Παρέμεινε καθισμένη μες στο αυτοκίνητο, ν' ακούει τη βροχή να πέφτει πάνω στο αλουμινένιο αμάξωμα.

Θυμήθηκε την πρώτη υπόθεση δολοφονίας που είχε αναλάβει ερχόμενη στο Τμήμα. Τότε που εργαζόταν για τον Φρέντρικ Μπάιερ, αυτόν τον λιπόσαρκο, ψηλό άνδρα. Έναν άνδρα έξυπνο αλλά βαθιά σκοτεινό. Στην αρχή, τον βρήκε γοητευτικό. Πολύ μάλιστα. Μα κάτι είχε μπει ανάμεσά τους και τώρα πια βλέπονταν σπάνια.

Η Καφά γλίστρησε το χέρι της πάνω στον λαιμό της και κατά μήκος της κλείδας της. Το πρήξιμο είχε υποχωρήσει, αλλά υπήρχε ακόμα. Δε γαμιέται. Μόνο αυτό της έλειπε να σκέφτεται τώρα, ειδικά τώρα, ειδικά σ' αυτή την υπόθεση. Ήταν η πρώτη υπόθεση που έτρεχε ως επικεφαλής της ερευνητικής ομάδας: αυτή η δολοφονία ήταν ολοδική της.

Έπιασε τα μακριά μαύρα της μαλλιά σε μια σφιχτή αλογοουρά στον αυχένα κι άρπαξε το αδιάβροχό της. Δύο ένστολοι αστυνομικοί την περίμεναν στην είσοδο του κήπου.

«Ο ταχυδρόμος ήταν που αντιλήφθηκε πως κάτι δεν πήγαινε καλά» είπε ο ένας, ένας κοντός τύπος με φαρδιές πλάτες.

Μ' ένα δασύτριχο χέρι τής έδειξε το γραμματοκιβώτιο. Η Καφά μισόκλεισε τα μάτια της. Ένα όνομα ήταν χαραγμένο με στρωτά γράμματα πάνω στη χάλκινη πινακίδα: Γκέροντα Τράνε. Ογδονταπεντάχρονη χήρα και η μοναδική κάτοικος της βίλας, όπως έμαθε η Καφά.

«Ο ταχυδρόμος κάνει την ίδια διαδρομή χρόνια τώρα. Ανησύχησε όταν η κυρία Τράνε έπαψε να μαζεύει την εφημερίδα της. Πήγε ως την εξώπορτα του σπιτιού, που έχει μια παλιομοδίτικη θυρίδα για γράμματα, έσπρωξε το πορτάκι και μύρισε τον χώρο. Κάλεσε αμέσως την Αστυνομία».

«Έχετε μπει ήδη μέσα;»

«Ναι. Μιλάμε για θέαμα, όχι αστεία».

Ο αστυνομικός άνοιξε την πόρτα του κήπου, όμως η Κα-

φά έκανε δυο βήματα προς τα πίσω. Έφερε τα χέρια στη μέση. Κοίταξε από μακριά την κόκκινη ξύλινη βίλα που βρισκόταν κρυμμένη πίσω μια μεγάλη, απεριποίητη ξαγκαθιά. Μια αλέα από σημύδες οδηγούσε στην είσοδο του σπιτιού. Το κτίσμα ήταν ψηλό, παρόλο που τα παράθυρα μαρτυρούσαν ότι δεν είχε παραπάνω από δύο ορόφους. Δεν ήταν φανταχτερό, ήταν όμως στιβαρό και καλοδιατηρημένο. Η Καφά υπέθεσε ότι από την πίσω μεριά έβλεπε στη μαρίνα του κόλπου Λάνγκβικ.

«Ήταν ξεκλείδωτη» είπε ο αστυνομικός όταν η Καφά κοινοστάθηκε εν τέλει μπροστά στην εξώπορτα της οικίας. Μια μαραμμένη αναρριχητική τριανταφυλλιά κρεμόταν από μια πέργκολα παραδίπλα. Θα έπρεπε να είχε ήδη κλαδευτεί εν όψει του χειμώνα.

Το χολ της εισόδου ήταν μεγάλο, αλλά το ξύλινο επισανίδωμα και η βαριά ταπετσαρία έκαναν την ατμόσφαιρα αποπνικτική. Ήδη, η άσχημη μυρωδιά πλημμύριζε τα ρουθούνια της. Στην Καφά δεν έφερνε πια ναυτία, αλλά της δημιουργούσε πάντα μια ενόχληση, όσο να 'ναι. Και, την ίδια στιγμή, την τραβούσε. Σαν τους πυροσβέστες που δεν τους αρέσουν οι πυρκαγιές, γουστάρουν όμως να τις σβήνουν. Το ίδιο συνέβαινε και σ' εκείνην.

Στις γαλότσες της είχαν κολλήσει φθινοπωρινά φύλλα από το χαλικόστρωτο μονοπάτι του κήπου. Έσκυψε να φορέσει από κάτω τους τα ειδικά πλαστικά καλύμματα κι έπιασε το βλέμμα του αστυνομικού, που χάζευε τον πισινό της. Ο άνδρας στεκόταν ακόμα πίσω της, λες κι ήθελε ν' ακούσει ένα ευχαριστώ για τη μέχρι τώρα βοήθειά του. Η Καφά γρύλισε προς το μέρος του, κοίταξε το σκοτάδι πίσω από τα αδιαφανή τζαμάκια της πόρτας και την έσπρωξε να κλείσει με τον αγκώνα της.

Παρόλο που το σπίτι τής είχε φανεί αρκετά συνηθισμένο απ' έξω, η αίθουσα στην οποία πέρασε τώρα υψωνόταν

ως την κορυφή του, οκτώ - εννιά μέτρα από το πάτωμα. Από το ταβάνι κρεμόταν ένας φανταχτερός πολυέλαιος. Οι τοίχοι ήταν από φαρδιές σανίδες από ξύλο τικ, μα το πανάκριβο υλικό ήταν κατεστραμμένο από εκατοντάδες στραβοβαλμένα καρφιά που εξείχαν από παντού, ακόμα κι απ' τις πόρτες. Τα χλωμά τετράγωνα και ορθογώνια, που σχηματίζονταν ανάμεσα στις συστάδες των καρφιών, μαρτυρούσαν πως κάποτε κρέμονταν εκεί κορνίζες ή πίνακες ή ποιος ξέρει τι άλλο.

Για μια αστυνομικό, το να διεισδύει στα έγκατα ενός άγνωστου χώρου είναι ρουτίνα. Αλλά, όταν η Καφά άρχισε να περπατά πάνω στο σκούρο κόκκινο χαλί που απορροφούσε ήχους και φως, ένιωσε λες και διατάρασσε τα άδυστα ενός ναού. Η αίθουσα ήταν σαν μαυσωλείο. Ακριβώς μπροστά της απλωνόταν μια φαρδιά μαονένια σκάλα με χαμηλό και καμπύλο κιγκλίδωμα. Οδηγούσε σ' έναν εξώστη που εκτεινόταν κατά μήκος του πλαϊνού τοίχου. Τα πόδια ενός πτώματος απείχαν λίγα σκαλιά από το δάπεδο.

Το πτώμα ανήκε σ' έναν άνδρα, υπέρβαρο και μάλλον μεσήλικα. Δεν μπορούσε να πει με σιγουριά από τα χαρακτηριστικά του προσώπου του, γιατί ο θάνατος είχε επέλθει εδώ και αρκετές ώρες. Ο άνδρας βρισκόταν ανάσκελα και φορούσε μια σκούρα μπλε, βρόμικη φόρμα. Οι μηροί και οι αστράγαλοί του ήταν πρησμένοι. Το φαρδύ του πουκάμισο άφηνε να διακρίνεται το άτριχο στέρνο του κι ο πλαδαρός λαιμός του. Ένα παχύ μαυροπράσινο δάχτυλο κρατούσε ακόμα την κεραμική λαβή ενός φλιτζανιού, αλλά το υπόλοιπο φλιτζάνι του καφέ βρισκόταν σπασμένο δίπλα του.

Η Καφά αναπήδησε όταν ο αστυνομικός ξερόβηξε πίσω της.

«Το πτώμα φαίνεται να έχει ένα βαθύ τραύμα στο πίσω μέρος του κεφαλιού, εκεί που το κρανίο χτύπησε στα σκαλιά».

Η Καφά έσκυψε μπροστά για να δει. Τα ξανθά μαλλιά

ήταν γεμάτα ξεραμένα αίματα. Το δέρμα ήταν μπλαβί. Το πτώμα δεν φορούσε παπούτσια, μόνο ένα ζευγάρι μαύρες αθλητικές κάλτσες, κι ένα μελανιασμένο μεγάλο δάχτυλο προεξείχε από μια τρύπα.

«Και το θύμα ποιος είναι;» ρώτησε η Καφά.

Ο αστυνομικός παρουσίασε ένα διαφανές πλαστικό σακουλάκι που περιείχε μια άδεια οδήγησης. «Κάποιος Μίκαελ Μορένιους» είπε. «Βρήκαμε την άδεια οδήγησης δίπλα στον καναπέ, στην τραπεζαρία».

Η Καφά πήρε το σακουλάκι και το έστρεψε προς τον πολυέλαιο. Η άδεια είχε εκδοθεί πριν δέκα χρόνια κι η φωτογραφία έδειχνε έναν λεπτό ξανθό άνδρα, με σοβαρή έκφραση.

«Απ' ό,τι φαίνεται, πήρε λίγα κιλάκια έκτοτε».

«Δεν λες τίποτα».

«Τι συνέβη; Γλίστρησε; Ατύχημα είναι; Και τι δουλειά έχει εδώ, στο σπίτι μιας ηλικιωμένης χήρας; Κι η χήρα πού είναι;»

Ο αστυνομικός κούνησε πέρα δώθε το κεφάλι του. «Γι' αυτό κάλεσα κι εγώ στο Τμήμα. Η κυρία Τράνε έχει εξαφανιστεί».

5

Τα πρωινά, ο Φρέντρικ έβγαζε βόλτα την Κρέσους. Τα βράδια, έμπαινε κλεφτά στην κουζίνα, έπαιρνε μια καρτέκλα και πήγαινε και καθόταν στον διάδρομο, έξω από το δωμάτιο του Γιακόμπ. Ακουμπούσε το κεφάλι του στον τοίχο, τέντωνε το αγκυλωμένο αριστερό του γόνατο κι άκουγε. Δυο βδομάδες είχαν περάσει από τότε που είχε πάρει εξιτήριο από το νοσοκομείο.

Η Κρέσους ήταν η σκυλίτσα της Μπεττίνα. Νευρική, κα-

θότι Σπάνιελ, με συχνές διάρροιες και βλέμμα γεμάτο «κατηγορώ». Βλέμμα γεμάτο θλίψη, τον διόρθωνε η Μπεττίνα πριν απλώσει το χέρι της και σπρώξει τα μεγάλα μεταλλικά γυαλιά του πάνω στα μαλλιά του, του χαϊδέψει το μουστάκι και του πει: «Όπως το δικό σου».

Μάλλον Μπραμς, μάντεψε κρυφακούγοντας τον γιο του να παίζει μουσική, αλλά δεν ήταν και σίγουρος. Μέχρι ο Γιάκομπ να μετακομίσει σπίτι τους, ο Φρέντρικ νόμιζε ότι η βιόλα ήταν απλώς το χόμπι του: κάτι σαν τις δικές του νεανικές περιπέτειες με το κλαρινέτο. Αλλά εδώ επρόκειτο για κάτι εντελώς διαφορετικό. Ο Γιάκομπ σπούδαζε στη Μουσική Ακαδημία του Μπένγιαμιν Μπούε. Είναι ταλέντο, έλεγε ο μουσικός παιδαγωγός του, προφέροντας τη λέξη λες κι έκαιγε στο στόμα του. Αυτό που σίγουρα καιγόταν ήταν τα χαρτονομίσματα του Φρέντρικ, με όλες αυτές τις ώρες μαθημάτων και μελέτης. Σαν καθόταν και τον άκουγε να μελετά τα βράδια, όμως, σκεφτόταν ότι η επένδυση αυτή ίσως τελικά να μην ήταν και τόσο κακή.

Το να εξηγήσει ένας πατέρας στον γιο του ότι τα χάπια στο ντουλάπι πάνω από το νιπτήρα είναι αντικαταθλιπτικά νέας γενιάς, δεν είναι εύκολο πράγμα. Πόσο μάλλον να του εξηγήσει ότι ήταν σπίτι όλη μέρα γιατί είχε πάρει υπερβολική δόση φαρμάκων σε κατάσταση μέθης. Κι έτσι όπως καθόταν κι άκουγε τον γιο του να παίζει μουσική, όλο και νέες ιστορίες έμπαιναν στο μυαλό του, όλο και νέες εξηγήσεις. Μα όλες οι προσομοιώσεις της συζήτησης, που έμελλε να κάνουν, κατέληγαν στο ίδιο σημείο: ο Γιάκομπ τον ρωτούσε γιατί; Κι ο Φρέντρικ δεν ήξερε τι να του απαντήσει.

Κι έτσι, εκείνο το βράδυ, ο Φρέντρικ απλώς σηκώθηκε και χτύπησε, απροετοίμαστος, την πόρτα.

«Δεν αναρωτιέσαι γιατί δεν πάω στη δουλειά;»

«Πατέρα, πρέπει να μιλήσουμε γι' αυτό τώρα;»

«Έλεγα μήπως και τα λέγαμε, ναι».

Ο Γιάκομπ κούνησε πέρα δώθε τις σκούρες μπούκλες του.

«Η μαμά δεν σου είπε τίποτα;» προσπάθησε να χαμογελάσει ο Φρέντρικ.

«Μπορούμε να τα πούμε μια άλλη στιγμή; Δεν έχω όρεξη τώρα».

«Καλά, καλά. Και πότε θες να τα πούμε λοιπόν;»

«Ρε παιδί μου, κάνε μου τη χάρη, μπορείς να φύγεις;»

Πάνω από το γραφείο του γιου του κρεμόταν μια αφίσα που έδειχνε τον καθεδρικό ναό της Τρούμσε, της πόλης στην οποία ο Γιάκομπ και η Σοφία είχαν ζήσει χρόνια ολόκληρα, μέχρι που ο πατριός τους έγινε διευθυντής του Υπουργείου Παιδείας και η οικογένεια επέστρεψε στο Όσλο. Φωτισμένο το τριγωνικό κτίριο της εκκλησίας με τη γυάλινη πρόσοψη και τον λεπτό σταυρό, μια χειμωνιάτικη νύχτα. Στη γωνία του κάδρου, μια μικρή φωτογραφία διαβατηρίου ήταν χωμένη ανάμεσα στο γυαλί και στην κορνίζα. Μια παχουλή, γλυκιά κοπέλα, με μαλλί ράστα και φακίδες.

«Ποια είναι αυτή;»

«Καμία».

«Καμία;»

«Μία από το σχολείο. Η Ιρένε».

«Μάλιστα» είπε ο Φρέντρικ, σαν να τον κάλυπτε η απάντησή. «Τι μελετάς;»

Ο Γιάκομπ γύρισε το βλέμμα προς το ταβάνι. Φόρεσε τ' ακουστικά του και σήκωσε το υπερμέγεθες βιολί από το κρεβάτι.

«Ένα κομμάτι του Μπραμς. Έχω και την ορχήστρα στ' ακουστικά» εξήγησε, λες κι ο πατέρας του βρισκόταν ακόμα στον Μεσαίωνα.

«Θα μ' άρεσε να σ' ακούσω».

«Κάνε ησυχία, τότε» είπε ο Γιάκομπ κι έκλεισε τα μάτια του. Άρχισε να λικνίζεται με τη μουσική. Ήταν σχεδόν

ένα κεφάλι πιο κοντός από τον Φρέντριχ, μα πιο δεμένος, με περισσότερο λίπος στους ώμους, στον πεισινό και στην κοιλιά, μια κατανομή που είχε κληρονομήσει από τη μάνα του. Σχεδόν ενήλικας. Σχεδόν. Ο ήχος της βιόλας ήταν θυμωμένος, απότομος και βίαιος.

Όταν τελείωσε, δεν έβγαλε τα ακουστικά του.

«Μπορείς να φύγεις τώρα;»

Στο υπνοδωμάτιό τους τα φώτα ήταν σβηστά κι η επίπεδη οθόνη μπροστά από το κρεβάτι έριχνε αχτίδες φωτός στο πάτωμα και στους τοίχους. Μπλε και κίτρινο, τα χρώματα του τηλεοπτικού στούντιο. Είχε περάσει ένας χρόνος από τότε που ο Σίμουν Ρίμπε είχε γίνει πρωθυπουργός. Τώρα, ο ηγέτης της Δεξιάς καθόταν με το ένα μάτι μισόκλειστο και παρέδιδε μαθήματα πολιτικής Άμυνας στους πολιτικούς του αντιπάλους. Όταν ο Φρέντριχ πέρασε μπροστά από την οθόνη, η Μπεττίνα σίγασε τον ήχο. Αναστέναξε επιδεικτικά όταν εκείνος δεν είπε τίποτα. Στο μυαλό του ακουγόταν ακόμα η ζοφερή, μα όμορφη, μελωδία του Γιάκομπ. Ο Φρέντριχ έσπρωξε την Κρέσους από το κρεβάτι. Χώθηκε στο πλευρό της Μπεττίνα και, ως συνήθως, εκείνη ακούμπησε το κεφάλι της στο στήθος του. Του έπιασε το πέος. Ανάμεσα στα σκούρα της μαλλιά, ο Φρέντριχ διέκρινε το χλωμό δέρμα του κεφαλιού της. Ακούμπησε το χέρι του πάνω στον βραχιόνά της, πάνω από το τατουάζ του αετού, που ποτέ δεν του άρεσε.

«Δεν θες να το συζητήσουμε;» τον ρώτησε εκείνη.

«Ποιο; Τον αμυντικό προϋπολογισμό;»

«Όχι» είπε εκείνη ενοχλημένη.

Όχι. Δεν ήθελε να το συζητήσουν.

Η Μπεττίνα κάθισε πάνω του. Εκείνος έκλεισε τα μάτια του, αλλά δεν τα κατάφερε.